

SLOVENSKI NAROD.

Iznaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrta leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrta leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrta leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrta leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrta leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampilj za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Nasvet o zedinjenji bogoslovskih zavodov na Slovenskem.

(Konec.)

Po sedanji uredbi se gojencem na čelino povezuje, in potezuje neka debelakozna kapa, skozi katero duh ne more predreti, zato pa tudi prihajajo bogoslovci iz takih zavodov natrpani z raznimi predsodki in hrgami na posmeh naobraženosti. Tako se je vršilo že onda, kedar so prejemani bili gimnazijci podnesši preskušnjo godnjavko, kaj pa šče bode sedaj, ko se kajhte pobira? Hoče nam se dozdevati, ka ne bi trebelo gledati toliko na obilno število duhovnikov, kolikor na izvrstnost v znanostih in npravnosti. Postavimo Civil in Metod sta več opravila in koristila, negoli na stotine drugih puhlakov, kateri svojega odličnega pozvanja niso razumeli, ali ne zmagali sposobnosti ustreči mu.

Nam Slovencem bi najlepše kazalo, ako bi si uredili za vse Slovensko občni bogoslovski zavod, slovensko bogoslovsko semenišče, bodi si v Ljubljani ali kde indi na domačih tleh iz naslednjih razlogov:

- a) za eno semenišče bi se leže našli v znanostih dostojno izurjeni naučitelji, negoli za petero, kakor je sedaj. Med petoricoj bode najbrže konči eden učenjak bistroumnik. Dokler ni med bogoslovskimi profesorji dobrih pisateljev, malo si smemo od njih obetati;
- b) vse vladikovine skupno na Slovenskem bi dosti leže častno plačevale naučitelje, negoli dosle vsaka zaseb; sedaj

jih samo v Mariboru prihaja sedem na plačilo, razve ravnatelj, duhovnega oče, podravnatelj, pevskega učitelja, postrežnikov, sokačice itd.;

- c) mnogo cenejše bi tudi bilo skupno zdržavanje bogoslovcev, nego li sedaj raztreseno;
- č) tekemstvo bi se gojilo med bogoslovci raznih vladikov, kar je mikaven nabud in časten pogon za dober napredek;
- d) enak duh bi vladal med duhovništvom po vsem Slovenskem;
- e) tak zavod bi se dal urediti sevsema primerno pravim potrebščinam slovenskega duhovništva, in lahko bi se učil crkveni jezik slovenski v popolnosti; takisto bi si nova slovenščina po raznih vajah in učenji več premetov v slovenščini pridobila gladkost in izurjenost pri posamnikih, da ne bi več bilo pogostega klesanja v besedi in ovaje velikega siromaštva.

Na tak način bi Slovenci na vse kraje dobivali sposobne in omikane duhovnike, prave poselnike gospodnje, svetila v razna menda šče mestoma temna zakotja, istinite razsvetlevalce za narod, in morebiti iskrenejši narodnjake, nego li sedaj iz zdanjih vladikovinskih zavodov. Vladike bi naj stopili v sporazumenje, a vse umnejše duhovništvo bi to pomisel po zmožnosti in okolnostih krepko podpiralo. R. B.

Prošnja do cesarja.

— K peticiji so nadalje pristopile občine: **Stari trg pri Ložu in mesto**

Lož, in mesto Kostanjevica. — V Kostanjevici so se bili — tako se nam piše — ljudje 7. febr. zaradi novih zvonov sešli pri gospodu župniku, kateri jim je pri tej priložnosti tudi peticijo do cesarja prebral. Okrajni glavar grof Korinski ga je zavoljo tega obsodil, da plača 20 gold. globe, rekoč, da je farovž sicer privatna hiša, a da je bila reč očitna, ker se je toliko ljudi bilo sešlo. To je ljudi še bolj razkačilo, in podpisali so prošnjo še obilniši, kakor bi bilo sicer upati. Prišlo je 110 podpisov. Tudi imamo dokaze v rokah, da se je **privatno pismo**, v katerem se je g. K. prosil, da bi se tudi v Kostanjevici nabirali podpisi, z vednostjo gospoda Korinskega na pošti vendar v Krškem odprlo!!! Pismo je bilo odposlano brez pečata, a vendar zli mano v navadnem zavitku za 5 kr.; gospod K. pa ga je dobil zapečatenega z neznanim nekako po „framazonsko“ dišečim pečatom!

— Od **sv. Urbana** pri Ptui 18. februarja: Naša župnija potrdi s 112 podpisi vs. sveteljavnih mož, da pristopi k peticiji do našega svetlega cesarja. (Podpise prejeli. Ur.)

— Iz **Celja** 19. februarja smo prejeli pole s 107 podpisi iz Celja in okolice.

— Iz **Brezja** pri Rajhenburgu ob Savi 20. februarja: Naša občina pristopa peticiji do cesarja, kar potrdi podpisi našega g. občinskega predstojnika, odbornikov in drugih posestnikov. (Podpise prejeli. Ur.)

— Na **Koroškem** so razen že omenjenih občin, kakor se nam 20. februarja

Listek.

O imenitnih izrekih slavnih možakov.

(Berilo, brano v ljubljanskem „Sokolskem večeru“ 20. febr.)

Dasi predpustni čas pod veselo vladno razkošnega princea Karnevala razmišljanju nij baš ugoden, najmanj pa na Sokolski večer, hočemo vendar nekatere uganiti o imenitnih izrekih slavnih možakov, in v ta namen svojo denašnjo pridigo razdelimo na dvoje, navajati hočemo namreč izreke, katerih so se slavni možaki v istini krive storili, ter dodati potem svoje mnenje, svojo predpustno objektivno kritiko. — (Predno dalje začnem, prosim odkašljajte se!) —

Izreki slavnih možakov so gotovo nekoliko vredni, sicer bi se ne bili ohranili; zanimivi so pa tudi zbog tega, ker kažejo jako jasno dotično situvacijo. — Na primer: Mož, kateri je bil obsojen, da bode v ponedeljek obešen, je jako humoristično pod vislicami vskliknil: „Na, ta teden se lepo začinja!“

in ta njegov izraz, ta pravi pravcati „galgenhumor“ je imeniten postal, dasi njega samega nihče ne pozna. Ko bi bil pa on izrek bivšega ministra Schmerlinga rabil in bi bil rekel: „Mi moremo čakati!“ bilo se bi mnogostransko protestovalo in nihče bi ne občudoval njegovega humorja.

Rajni pesnik Göthe je bil gotovo posebno pameten možak, pa na smrtni postelji je baje zdihoval: „Licht, mehr Licht!“ kar nam je jasen dokaz, da on nij bil nikdar ud našega ljubljanskega magistrata, ki tako slabo razsvetljuje mestne ulice, zlasti pa na Šentpeterskem predmestju pravo egiptovsko temoto vladati pusti. —

Če je trilasni nemški kancelar knez Bismark storil izrek: Kri in železo, („Blut und Eisen!“) gotovo nij mislil na našega vrlega „Jakata pred mostom“, ki tudi „Blut und Eisen“ rabi, kadar kolje prešiče in dela izvrstne klobase.

V izreku pa, katerega je tudi gospod Bismark pregrešil, namreč: „Jemljemo denar, kjer ga najdemo“ (Wir nehmen das Geld, wo wir es finden“), se je že bolj pri-

blizal na slovensko stran, kajti naš neizprosljivi logikar je baje tudi trdil: „Ta je prva“, dasiravno niti Bismark niti on ne pové adrese, kje bi vsakternik dobil prvo reč, denar, ki vlada svet.

Rajni Talleyrand, bog mu daj nebesa, je rekel, da človeku besede v ta namen rabijo, ka svoje misli skriva. Po tej logiki bi človek lahko sklepal, da ljudje, ki malo govore, tudi mnogo misli nemajo, ali bi pa bili s to razsodbo nekateri naših poslancev zadovoljni, o tem Talleyrand nij ničesa izustil, dasiravno je bil vsaj toliko razumen, kolikor gospod V. C. Supan.

Stvarnik zedinjene Italije grof Cavour je smelo storil izrek: „Italia farà da se!“, izrek, kateri se je tudi obistinil. Kdaj bomo mi Slovenci imeli kacega Cavour-ja, ki bi tako pametno besedo izrekel, da se bode zedinjena Slovenija sama storila? To bode menda o svetem Preklet', ki ga v pratki nij ni po zimi ni po let'!

Na otoku Sv. Helena je prvi Napoleon izrazil svoje mnenje o političnem stanju Evrope jako klasično. Dejal je neki, da bode

poročja, peticiji do cesarja pristopile občine in fare: V Belaškem okraji: **Verba in Logaves**; v Celovškem okraji: **Golšovo**, zastopano po najtehtnejših svojih posestnikih; **Bilčoves**, kjer je podpisal župan in vsi odborniki, in **Šmarjeta**; v Velikovškem okraji: **Št. Kocjan** s 37 podpisi; **Doberlaves** z 61 podp.; **Černeče** s 23 podp.; **Švabek** s 27 podp.; **Libeliče** s 34 podp.; **Št. Lorenc** na gori s 26 podp.; **Št. Ožbolt** na Jezeru z 59 podpisi in **Bliberg** z nekoliko podpisi; **Javorje** s 16 podpisi in **Šmarjeta** pri Telenberzi s 7 podpisi in z dostavkom, da bi radi podpisali vsi srenjčani, da bi le pisati znali. Slava!

Pri Št. Lorenci si celo gospodinje niso dale vbriniti, da ne bi bile prošnje podpisavale. —

— Iz ilirske Bistrice smo 21. februarja sprejeli 426 podpisov na prošnjo do cesarja in sicer so jo podpisali občinski zastopi in posestniki v **Ilirski Bistrici** in **Trnovi**, dalje občine: **Zgornji Zemon, Mala Bukovica, Vrbov, Vrbiča, Trpčane, Kutežan, Jasen, Dolenji Zemon**.

— Iz Gradca se nam piše, da v našem listu omenjeni podpisi niso bili samo od univerzitetnih dijakov, ampak tudi od tehničnih, katerim gre prva zasluga za nabiranje podpisov in od drugih rodoljubov.

— Na Goriškem se še zmirom podpisuje; „Soči“ so poslale občine **Černiče, Rihenberg** in **Šempas** dotično pole podpisane od vseh dotičnih starešinstev in od mnogih drugih veljakov dotičnih občin, podpisi so vsi lastnoročni. Bog živi starešinstva, ki se ne ustrašijo vsake

Politični razgled.

Notranje dežele.

Gospodsk zbornica je v seji 20. t. m. končala posvetovanje o novem kazenskem redu. Sprejela ga je brez znamenitih sprememb, kakor je bil izdelan od poslanske zbornice. Bral se je takoj v tretje. Postava tedaj potrebuje samo še cesarjeve sankcije, da je veljavna.

Ustavni odbor je prvi del volilne reforme prav mirno in pohlevno pretresaval;

zato „N. fr. P.“ hvalo poje Reebbauer-ju in Giskri, da sta zopet prišla na pravi pot. Dolgo se je debatiralo, ali bi se dunajskemu mestu še več poslancev privolilo, kar je Giskra terjal, pa končno odstopil od svojega predloga. Potem so se sprejeli vladni predlogi glede števila poslancev vsake dežele. Za Štajersko omeni dr. Reebbauer, da veliko posestvo plača samo 73.000 gld. davka in ima voliti 4 poslance.

Poljska delegacija je še vedno najimenitnejši faktor za ministerstvo. Ako Poljakov ne pridobi za volilno reformo, utegne ves načrt po vodi splavati. Zato ministerstvo Poljakom od dne do dne več ponuja. Po „Dz. p.“ je Goluhovski poljskemu klubu stavil sledeče ponudbe: poljsko vseučilišče v Krakovi, poljsko-rusinsko vseučilišče v Lvovu, postavodajalstvo in upravo v vseh zadevah ljudskih in srednjih šol, organizacijo političnih oblastnih prve stopnje, poljski jezik v vseh uradnih, primernih znesek za vse iz tega izvirajoče stroške po proračunu za l. 1872 itd. Obljubiti in držati se obljub, pa je dvoje. Obnašanje poljskih poslancev nam je porok, da se ne bodo dali oslepiti po vseh teh lepih obljubah. Direktne volitve so za Poljake tem nevarnejše, ker po njih gotovo izgube nekoliko sedežev v državnem zboru. Saj rusinski listi se hvalijo, da kjubu jim neugodnemu volilnemu redu bi vendar kakih 10 do 12 svojih poslancev spravili v državni zbor, v tem ko so sedaj samo po 3 ali 4 zastopani.

Dalmatinci bodo ostali — Dalmatinci in glasovali najbrž za plačo Ezavove leče — za volilno reformo. Vsaj tako nekako v „Obzoru“ Danilo napoveduje.

Vnanje države.

Francoski odsek trideseterih se je nazadnje vendar le udal, kakor je bilo pričakovati. Akoravno so gospodje v začetku zelo ropotali, sprevideli so naposled, da nemajo stranke za soboj, zato so odjenjali. V seji 19. februarja bil je sprejet popravek k poročilu odseka, katerega je napravil minister notranjih zadev Dufaure, po katerem ne bode odsek, ampak narodna skupščina sama, predno se razide, sklepala o organizaciji postavodajalne in izvršilne oblasti, kakor tudi o novi volilni postavi. Sprejet je bil tudi popravek Ricardov, da se vladi naroči, naj dotične postave izdela ter narodni skupščini predloži. Vse to je napravilo v Parizu jako dober vtis, ker je iz tega glasovanja razvidno, da so monarhisti spoznali svojo nezmožnost. Republikanska vlada je zopet utrjena bolj ko kedaj.

V pravdi princa Napoleona proti bivšemu ministru notranjih zadev Victor Lefrancu se

je izrekla civilna sodnija za nekompetentno, ter je obsodila princa, da mora plačati stroške.

Na **Španjskem** je vse navdušeno za republiko. Uradni list „Diario Oficial de la Republica“, iz katerega je zginila krona s savojskim grbom, ter se umaknila Iberiji s španjskim levom, prinaša do 200 telegramov, v katerih rodoljubi vseh španjskih okrajin pozdravljajo novo vlado. V seji narodne skupščine je finančni minister odgovoril na interpelacijo markija de Sardval, da bode nova vlada vedno s svojo častjo porok za to, da se spoštujejo pravice državnih upnikov. Na vprašanje poslanca Cherna je odgovoril predsednik Figueras, da je sedanja narodna skupščina le začasna, ne pa postavodajalna oblast. On se bode držal svojih načel, katere je poprej zastopal kot ud opozicije, kadar se postavodajalna skupščina snide. Dotlej pa se bo natanko držal ustave, izvzemši tistih odločb, ki govore o kraljevi oblasti. Vojni minister zahteva kredit za oboroženje narode, ker se je vse orožje, kar ga je bilo, že razdelilo. Za vrhovnega poveljnika v Kataloniji je imenovan general Contreras. Kakor se iz Berolina poroča, je pruska vlada po sprejetji Castelarjeve okrožnice sklenila, priznati španjsko republiko.

Iz **Portugalskega** se poroča, da se je unel v severnih okrajih upor. V seji kortesov 19. februarja je grof Avila terjal, da naj zbornica skrbi, da se ohrani sedanja vlada in neodvisnost portugalske. Ministerstvo je baje poslalo svojim zastopnikom na tujem okrožnico, v kateri jih opominja, da naj opozorijo dotične vlade na nevarnosti, katere žugajo nastati portugalski vladi iz nove španjske republike. Poslanci so dobili jako pomirljive odgovore.

V **pruski** zbornici je 20. februarja naznanil finančni minister Camphausen, da bode dohodki preteklega leta prevagali stroške za 20 milijonov talarjev. Vlada vsled tega predlaga, da se davek od dohodkov zniža na 7 milijonov, 12 milijonov pa naj se porabi za izplačanje prejšnjih posojil. Vidi se, da še francoski viri obilno tečejo.

V **Belgrad** ne dobajajo več avstro-ogerske parobrodne ladije, nego ostajajo takraj Donave v Zemunu. V tem vidijo Srbi znamenje magjarsko-vladnega sovraštva do Srbije.

Iz **Švice** se poroča, da je veliki svet genevskega kantona sklenil, da naj ljudstvo v prihodnje samo izvoli svoje duhovne pastirje. Mermillod je pri odhodu zapustil pismen protest, v katerem hudo graja švicarsko vlado. Kantonski soviti pa so zadovoljni z njenim ravnanjem.

Evropa v 50 letih ali republikanična ali pa kozačka. In glejte, mož je imel gotovo pro-roški duh, kajti dan denes smo doživeli nečuvno reč, da ste na zapadu Francoska in Španjska republiki, v drugej Evropi pa vladate Rusija in Prusija; da se pa Prusi od Kozakov prav nič ne ločijo, to je menda vsacemu znano, marveč se more trditi, da celo Kozake daleč prekose, in da je pruskih Kozakov tudi pri nas v Avstriji vse polno, toliko, da nam že presedajo, to že vrabci na strehah čivkajo. Tedaj je Evropa republikanična in kozačka, — quod erat demonstrandum!

V bitvi pri Waterloo je poveljnik stare garde, po imenu Cambronne, sovražnim poveljnikom, ki so hoteli, da se garda udá, po nekaterih zgodovinpisnih odgovoril: „Garda umrje, a ne uda se ne“. — Victor Hugo pa je v svojem romanu „Les Misérables“ dokazal, da ta nij res in da je Cambronne dejal samo: „merde!“ (ne „meurt“), kar je mnogo verjetnejše, ker se bolj sklada z omiko Napoleonovih generalov tak izraz, kateri se tudi

pri nas še nahaja, v Rovtah, kakor trdi Prešeren v svoji „Novi pisariji“.

Izmed Koseskega pesnija je najbolj znan stih: „Hrast se omaje in hrib, zvestoba Slovencev ne gane!“ — Čemu neki Koseski to zvestobo Slovencev tako poudarja, ko od vse zvestobe in od vseh enacih lastnosti nemamo dosti, pač pa nam liste konfiskujejo in zarad bornih peticij že Čuke zapirajo, nemškutarske srakoperje in kaline pa krepko in mastno pasó. —

Glede politične situacije bi mi Slovenci pač lahko tožili, kakor znani burkasti godec:

„Prišla je, prišla je, pustna nedelja,
Lan' sem bil špeha sit, letos pa zelja!“

V kopelji je genijalni Arhimed iznašel imenitni fizikalni zakon in veselo vskliknil „hévreka!“ ter brez pomisleka hitel v Adamovem kostumu in brez figovega peresa na svoj dom, dokaz, da se to nij godilo predpustni, ker bi si bil sicer gotovo kako obleko izposodil, kar pa vendar nij prav nič oviralo, da mu je kruti vojak glavo razcepil, dasi-

ravno je Arhimed ugovarjal „Noli turbare circulos meos!“ —

Tretjega Napoleona najimenitnejši izrek „l'empire c'est la paix!“ (cesarstvo je mir) se je uresničil še le tedaj — ko mu je angelj smrti zatisnil Evrope trudne oči in konec storil življenju, katero je največ storilo v razširjenju narodnosti.

Glede nemških mogotcev pa je še dan denes in še bode pomenljiv in karakterističen izrek Friderika II., kralja pruskega, ko je v sedmoletni vojni v bitvi pri Kolinu svoje begajoče vojake ustavljal in nazaj vračal v boj z besedami: „Hunde, wollt ihr denn ewig leben!“ Tako si baje misli tudi naš konjederec, ko lovi pse, kateri nijso dekorirani s svetinjo od našega magistrata, za katero se plača dva forinta. —

Gospoda Ertla najimenitnejša beseda je „Caramba!“ kar se toliko pravi, da treba nehati. Hočemo tedaj konec storiti našemu navajanju in citiramo v ta namen slavnega Ben Akibo, ki v eno mer flegmatično trdi: nič novega — „Alles schon da gewesen!“

Dopisi.

Iz Ljutomerske okolice 21. febr. [Izv. dop.] (Naše politično delovanje.) O zabavah v naši čitalnici, o napredku v gospodarstvu in šolstvu dopisuje se iz naših krajev mnogokrat, a o političnem gibanju čuje se malo. Za politiko so nas zdaj direktne volitve vzbudile. Podpisov se Vam bode v kratkem mnogo poslalo. Podpisali se so naši kmetje v prav velikem številu. Nekateri boljši in razumnejši možje so jim škodljivost te prevare od strani nemške kaj umljivo razložili. Tako so jim med drugim pravili: „Nova volilna postava nam bode škodovala ne samo v narodnem obziru, ampak tudi materijelno bodo slovanski kmetje najbolj zadeti. Število poslancev se bode s tem pomnožilo, a s pomnoženjem poslancev se bodo tudi davki kolikor toliko povišali. A kdo največ davkov plačuje, nego mi borni slovanski kmetje, na katere bode poleg tega spadalo primerno jako malo število poslancev. Ta postava dala bode nam manje naših zagovornikov, a več davkov. Torej protestirajmo proti njej.“ To so bile besede slovenskega kmeta v naši okolici, in imele so dober vspeh, kajti pridobil je mahoma mnogo podpisov.

Pri nas se od strani nekterih domoljubov izreka želja, da se v Ljutomeru osnuje politično društvo. Ta želja je gotovo opravljena. Akoravno imamo že čitalniško društvo, vendar bi bilo poleg tega v našem okraju politično društvo popolnoma na svojem mestu, kajti tako društvo bi ravno umne naše kmete jako zanimalo. V čitalnici se politična vprašanja ne morejo pretresovati, tu je kraj bolj za lepoznavne govore in predavanja; za estetične in umetnostne predavanja, a naš kmet nema še pravega zauma. Politično društvo, v katerem bi se razlagala pitanja zadevajoče se politike, tudi narodnega gospodarstva, — tako društvo bi utegnilo privabiti mnogo naših slovenskih mož. Za izglede naj omenjam shod volilcev dne 26. dec. l. l., pri katerem je bilo mnogo ljudi, ne samo volilcev, ampak tudi družih mož. In to samo zato, ker so se razpravljala politična in druga važna vprašanja. Občni zbor okrajne založnice bil je lani od kmetov tudi v jako velikem številu obiskovan. In to zopet zato, ker so založnice za kmeta velika in koristna podpora. Ravno tako nij dvomiti, da bi politično društvo ne imelo podpore. Torej domoljubi le na noge!

Iz Bistriške okolice na Notranjskem 20. febr. [Izv. dop.] Od bižnjih ilir. Bistričanov nij slišati nič več, zdelo bi se, da so oni s krajem vred, v katerem prebivajo, izginoli v kakšno podzemeljsko jamo po svetu znamenitega Krasa, ako bi ne bilo nedavno slišati o nemiru, katerega so tam delavci šentpeter-reške železnice uzročili. Lansko leto vel je ondi še neki dober duh v napredek socijalnega in duševnega življenja. V čitalnici so bile večkrat besede z različnimi poskušnji na lepoznavskem polju in ne brez vspeha. Ali kje so letos nekdanje zelo obiskovane besede? — Izginole so vse zabave, čitalnica nosi samo ime, njeni mnogovrstni časniki bi v sobani v miru počivali pod nakopičenim prahom, ako bi ne bilo nekega vednost ljubečega uda, kateri jih na dom jemlje in čita. — Kje so pa iskati ovire narodnega, socijalnega in duševnega razvitka? —

Notranjčani, akoravno srečni del ljudstva, katero je bog s posebno bistrim umom obdaril ne morejo napredovati, ker manjka jim potrebnih šol, manjka jim sredstev doseči že v mladosti omike, katero jim je narava namenila. Pri Bistričanih je pa še drugi uzrok omenjenega napredovanja, in ta je njih zaslužek. Z ne prevelikim trudom si toliko zaslužijo, da jim še izvzemši vsakdanje potrebe, kaj ostane, in ravno to „blagostanje“, katero ne znajo dobro porabiti, jih dela neobčutljive za duševni napredek.

More se pa še vse na bolje obrniti, ako je resna volja. Torej Bistričani poboljšajte se, popelite se dobro, obžalujte grehe, katere ste storili v narodnem napredku, v splošnem obziru, obljubite posebno da boste za naprej svojo čitalnico bolj čislali kakor dozda, svojim otrokom pa preskrbite tisto omiko, katero pripusti vaše denarno stanje, ker gotovi bodite, da vam bodo bolj hvaležni kakor da bi jim drage mline brez prave duševne omike delili. Tako spokorjeni pristopite kot sodelavci v splošni blagor majke domovine!

Domače svtari.

— (Kranjsko-slovenski državni poslanci) so še le zdaj in sicer v nobenem slovenskem, temuč samo v nemških listih priobčiti dali svoje pismo 8. febr., v katerem opravičijo svoje izostanje iz državnega zbora. Pravijo med drugim: „Jasno in nedvomljivo stališče, katero je deželni zbor kranjske vojvodine v državopravnih vprašanjih in ponavljanih sklepih, resolucijah in najudanejših adresah na Nj. ces. kr. ap. Veličanstvo izražoval, nam, kot od deželnega zbora voljenim poslancem ne pripušča, svoje sedeže v poslanski zbornici sedaj zasesti, ko se z nameravano premembo ustave imajo podreti podloge zdanjega javnega prava naše monarhije, kakor so bile ne samo v n. v. diplomih od 20. okt. 1860 in v državnih osnovnih postavah od 26. februarja 1861, temuč celo tudi še v zakonu od 21. decembra 1867 uglavljene in zatrjene. Tudi se more deželnim zborom dana pravica, svoje poslance v državni zastop voliti, njim po našem prepričanju samo s pritrjenjem deželnih zborov odtegniti.“

— (Sokolov večer.) Kakor prejšnja leta, je tudi letos „Sokol“ na debeli četrtek napravil Sokolov večer v steklenem salonu čitalnične restavracije. Svirala je godba tukajšnjega pešpolka Sachsen-Meiningen, peli so čitalnični pevci, g. Miheljač pa je bral humoristični sestavek, ki ga prinašamo v današnjem „listku“ in ki je vzbujal občno veselost med mnogim zbranim občinstvom.

— (Žuženberčanom) denunciramo, da nekov stari krčmar, ki čuje na ime D.i, po svetu konfuzna in neumna pisma piše, da bi mu kdo eno peticijo za nemški jezik skoval, katero bi on potem žuženberski občini kakor kukavica jajce, podteknil, da bi jo odposlali. Eno tako pismo smo mi iz Postojne v roke dobili. Mož, gotovo že oslabel, je nekaj zvoniti slišal, pa ne ve od kod. Misli namreč, kar še marsikateri nemškutarsk slabopodučen zakotni filister z njim, da narodni Slovenci prepovedujemo nemški jezik znati ali učiti se. Priporočamo žuženberskim narodnjakom, naj prvič tega moža v potreben poduk vzemó, drugič mu pa na prste gledajo, da ne bo v njih imenu kaj skoval.

— (Ljubljanska hranilnica deželni bolnišnici) že dolgo časa vsako leto daruje 300 gld. v ta namen, da se po malih izneskih delé ubožnim rekonvalescentom, kadar se izpušče iz bolnišnice. Vodstvo bolnišnice prosilo je bilo, naj se odmeri navadna svota tudi za leto 1873, in dodalo prošnji natančni z vsemi prilogami v originalu obloženi račun o porabi darila v minulem letu — mimogredé rečeno: prvi račun, ki se je predložil kedaj, ker je hranilnica denar izročevala bolnišničnemu ravnatelju ad personam. Ta račun priča, kako varčno je ravnalo se z novci, ker je konci leta ostalo še okolo 80 gld. V poslednji seji votiralo je ravnateljstvo hranilnice za letos isto svoto, pa sklenilo, izročiti denar — čujte! — mestnemu magistratu, kamor bi rekonvalescenti po nakazilu primarijev imeli hoditi po svojih par krajcarjev! Ta sklep je na dve strani jako zanimljiv. Prvič je jako „human“, jedva okrévale bolnike posebno po zimi goniti k magistratu, kjer bodo zaradi borih par grošev včasih morali čakati celo uro na mrazu in prepihu v nevarnosti, da v novič zbolé, in zraven nemara še požirali surovosti. Koliko je tujih bolnikov, ki se tukaj ne spoznajo in ne vedó, kje je magistrat, in kako; ali naj take ljudi morda bolnišnica pošilja z oficijelnim spremljevalcem na rotovž, kakor „Žabjak“ svoje jetnike, kadar so prebili kazen?! Mnogi bolnik — siromak hvaležnega srca sprejme darilo iz diskretnih rok zdravnikovih, sramoval se bode pak pota h gosposki in rajši malo pa vendar dobrodejno pomoč pogrešal. Na drugo stran je postopanje hranilničnega ravnateljstva eklatantna nezaupnica bolnišničnemu upravništvu, kateremu je direkcija prostovoljno izročala novce, da jih je hranilo in zaračunalo; primariji jemali so po potrebi in proti poznejšemu računu male svote iz blagajnice in sicer je bila sklenjena razdelitev po posameznih oddelkih v seji bolnišničnega ravnateljstva. — Radovedni smo, ali bo mestni magistrat, ki ima svojega in važnejšega posla dovolj, prevzel to odijozno breme, nikakor pak ne moremo misliti si, da bi primariji udali se temu sramotnemu načinu, in to tem mënj, ker so s poslednjim računom dokazali, kako vestno so gospodarili z denarjem. Tist psevdonemški liberalizem, ki tudi v hranilnici „zvonec nosi“, je že take privajen policijskega aparata, da nikdar ne more pogrešati „nadzorstva“. Ali so pa hranilnični očetje morda le zato na enkrat tako neizmerno — previdni, ker je pod ravnateljstvom dr. viteza Stoeckla od denarja v ta namen pasiranega — izginilo 174 gld. 69 kr., katerih še nikdo nij povrnil?!

— (Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani) napravi v ponedeljek 24. t. m. v gostilnici „pred mostom“ družaben večer za svoje družabnike in njih prijatelje. Med drugim se bode predstavljala vesela igra: „Domači prepír“.

— (Iz Postojne) se nam pošilja: Vabilo čitalnice postojnske k besedi, katero napravi dne 23. febr. 1873 po sledečem programu: 1. Petje: četerospev „Kavarija“. 2. Petje: četerospev „Mili kraj“. 3. Tombola. 4. „Suknjo doli“, vesela igra v 1 dejanji. 5. Ples. — Začetek točno ob 7. uri zvečer. — Spodobnim maskaram bode vstop dovoljen. Odbor.

— (Šmarsko-litijska čitalnica) napravi v ponedeljek 24. febr. t. l. v Zavrstniku v svoji dvorani besedo. Igrala se bode „Janko Poskočin“ igra v 5. dejanjih poleg Kotzebue-a poslovenil Adamič. Potem tombola in ples; pričetek ob 6. uri zvečer. Uljudno se vabijo vsi udje.

— (Narodni učitelj Ljutomerski g. Blaže Pernišek) je začel svoj popotni poduk kmetijski 16. t. m. pri sv. Križi poleg Ljutomera po 1. maši. Mnogim vrlim slušateljem je govoril o šolskem poslopju, o govedništvu in o napravi občnega sadnega vrta za urno pomnoženje sadnega drevja. Pri Malej nedelji bode predaval zbog pomote stoprv 2. marcija o stroki, kojoj si izvolijo zbrani slušatelji po učiteljevem predlogu. — Učitelj se je prepričal od minolega zboru, ka so Slovenci Ljutomerskega okraja vzor ostalim narodnjakom Slovenije.

Razne vesti.

* (Pravda Skrejšovsky.) Po celodnevem zaslišanju je vendar naposled sodnijski dvor dovolil, da sme Skrejšovsky v obče odgovarjati na tožbo državnega pravdnika. Storiš je to v izvrstnem govoru, ki je več ur trajal. 19. t. m. se je nadaljevala razprava. Skrejšovsky je dokazal, da dolžnost plačevanja zadeva samo poduzetje, ne pa osebo. Tudi Klaudy trdi, da so izdatelji kot zastopniki firme samo za to, da sprejemajo plačilne naloge. Predsednik sicer konstatuje, da so prošnje za sekvestracijo od strani finančnih organov vselej se glasile proti poduzetju, prošnje za rubež pa proti osobam. Skrejšovsky taji, da bi on bil imenoval izdatelje „Politike“. Predsednik skuša po raznih vprašanjih dokazati, da je Skrejšovsky bil pravi lastnik in izdatelj.

* (Spomin Kopernika.) Glavnega učenjaka slovanskega rodu se je slavil v njegovem rojstnem mestu Torun-u 19. t. m. Pred 400 leti je bil ta dan v Torun-u rojen. Nemci in Poljaci si ga hote prisvojiti kot svojega rojaka in sedaj so še tudi Čehi prišli ter Kopernika za sebe reklamirajo, ker je njegov praded se bil iz Češkega preselil v Krakovo. Od tod pa je oče Kopernika se v Torun preselil, katero mesto je tačas bilo podvrženo nemškemu viteškemu redu. Vsakako je Kopernik slovanskega rodu, in zato po pravici njegov spomin praznujejo vsa večja poljska in češka mesta.

Narodno-gospodarske stvari.

— Predilska železnica. Odbor za pretresavanje ministerskega predloga o predilski železnici se nij mogel zediniti in je končno sklenil, naj se vsa stvar za zdaj odloži in prihodnjemu državnemu zboru, ki bo že po direktnih volitvah voljen, predloži. Kot glavni razlog tega svojega sklepa navede odbor, da bi se s predilsko železnico vstvarjala paralelna črta južni, kar bi bilo proti smislu koncesije južne železnice. Nam se ne zdi verjetno, da bi dotični odbor res tako zagovarjal svoj sklep; kajti baš za to gre, da se ustanovi paralelna črta, katera bode konkurirala z južno, naj si bode že predilska ali loška. Če se pa to še tekom tega leta ne zgodi, potem stopi južna železnica v svoje stare predprave, in mi ne dobomo niti loške niti predilske.

Javna zahvala.

Odbor tiskarskega društva v Ljubljani si šteje v čast, slavnemu občinstvu za toliko obilo udeležbo na plesu, katerega je napravilo društvo tiskarjev v Ljubljani, in čegar čisti dohodek je namenjen blagajnici za bolne in obnemogle tiskarje, posebno pa za zname-

nite nadplače, ki jih je več gospodov poklonilo, svojo srčno zahvalo izreči.

V Ljubljani 21. februarja 1873.

Maks o Armič, prvosednik.

Opomenica.

Eksekutivne dražbe: 25. febr. Simončičevo pos., 1207 gl., na Krškem. — 26. febr. Čečevo pos. 733 gl. — Hočevanje, 3829 gl. — Jankovičovo, 1260 gl. — Calarjevo, 916 gl. 80 kr., vse v Ljubljani. — Radmeličovo, 1522 gl., v Cernomlji. — Zarad umetnega stavljenja in priprave na tržaški, vipavskogoriški, hrški in reški cesti bode 3. marca licitacija v Postojni.

Konkurzi: Učiteljska služba v Preborji, 460 gl., do 1. marca, v Kozjem. — Učiteljske službe v Postojni, Vremu in Štutji, po 300 gl., do 15. marca.

Tujci.

21. in 22. febr.

Pri **Elefantu:** Levi — Hechingen — Harter iz Dunaja. — Verten iz Dunaja. — Rudež od sv. Jerneja. — Sgalitzer iz Dunaja. — Furlan iz Trsta. — Kegel iz Pešte. — Ravettu — Schönbach. — Wotteg iz Gorice. — Horak iz Dunaja. — Wilh. Sigmund iz Hrvatskega.

Pri **Maliu:** Sipal iz Dunaja. — Mechts iz Dunaja. — Stereaj iz Trsta. — Polak, Zupančič iz Dolenjskega.

Umrlj v Ljubljani

od 18. do 21. februarja 1873.

Marija Bravničar, delavka, 43 l., na sušici. — Jan. Petrovič, kaznenec, 72 l., na oslabljenji. — Viktorija Vajduga, kup. agenta otrok, 2 m., na kašlju. — Jan. Šivic, posestnik, 53 l., na pljučnem mrtudu. — Franc Kuntel, vojak, 29 l., na pljučnih tuberkulah.

Izgubi

vsak svoj denar, kdor v tukajšnjih dunajskih prodajalnicah igra ure kupuje, katere vsled svojih lažljivih oznak, kot: Prvi dunajski urarski-bazar, Praterstrasse št. 16, lažljiva fabrika ur, Opernring št. 7 i. t. d. krivo in zavrženo blago jako slabe vrednosti za pravo angleško prodajajo. Torej se čutim primoran, na to premedeno sleparstvo čestito p. n. občinstvo opozoriti, da se blagovoli naravnost obračati na slovečo

to v arnica ur,

(lastno izdelstvo) od
Josef Hawelka

na **DUNAJI**, Leopoldstadt, Taborstrasse
Nr. 10, „zum Pfau“,

katera svoje dobro regulirane
od c. kr. urada za punciiranje poskušene ure po
slededih neverjetnih

pa vendar resničnih cenah prodaja.

Samo 1 gl. 50 kr. ali 2 gl. prav pariška ura iz bronca z enoletnim poročstvom. — 8 gl. 50 kr. prav angleška cilindrična ura s prav talmi-zlatno verižico in petletnim izkazom poročstva.

Samo 9 gl. prav angleška cilindrična ura s kristalnim steklom, sekundnikom, s fino verižico iz pravega talmi-zlata z medaljonom in garantilnim pismom vred.

Samo 12 gl. srebrna cilindrična ura s pravozlatim skalicem, močnim kristalnim steklom, z verižico, medaljonom iz talmi-zlata in garantilnim pismom vred.

Samo 15 ali 20 gl. prav angleška, srebrna siderna ura, s savoneto, dvojnimi plaščem, najfiniš gravirana, z verižico iz pravega talmi-zlata in garantilnim pismom vred.

Samo 13 gl. prav angleški srebrni in v ognji pozlačen kronometer, ne ponarejen, z verižico, medaljonom iz talmi-zlata, z usnjatim vtikom in garantilnim pismom. 14 gl. ravno ista znamenito finiša z orientalnimi kazipotem.

Samo 14 ali 17 gl. prav angleški Prince of Wales remontoar v najmočnejšem obsegu, z kristalnim steklom, s kolesjem iz nikeljna iz pravega talmi-zlata; te ure imajo mimo družiti to prednost, da se brez ključa navijajo; k tem uram dobi vsaki verižico iz talmi-zlata z medaljonom in garantilnim pismom vred zastoj.

Samo 12 gl. prav angleška ura iz dobrega talmi-zlata, cilindrične nove fasone, z dvojnimi kristalnim steklom, kde se tudi zaprti kolesje vidi, z verižico iz talmi-zlata, z medaljonom in garantilnim pismom vred.

Samo 13 gl. ura v talmi-zlatu, z dvojnimi plaščem, savoneto, skalicem, kristalnim steklom in kolesjem iz nikla, s fino verižico iz pravega talmi-zlata, medaljonom, usnjatim vtikom in garantilnim pismom vred.

Samo 14 ali 15 gl. posebnost najfiniših prav angleških cilindričnih ur s plošnatim kristalnim steklom, sekundnikom, po želji, s belim ali barvanim kazalom. Zaradi gotove konstrukcije se garantira, da ura v enem mesecu ne sme za 2 minuti naprej iti niti zaostati, s fino verižico in medaljonom vred.

Samo 14 ali 17 gl. prav fina ura za gospo, prav srebrna in prav pozlačena z verižico krog vrata iz pravega talmi-zlata in garantilnim pismom vred.

Samo 18 gl. prav angleški, najfiniš v ognji pozlačen kronometer s dvojnimi plaščem najfiniš emailiran, z verižico iz pravega talmi-zlata, medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 18 ali 20 gl. najfiniša srebrna prav angleška siderna ura, s 16 rubini, z najfinišo verižico iz talmi-zlata, medaljonom, z usnjatim vtikom in garantilnim pismom vred.

Samo 20 gl. srebrna remontoarna ura, se brez ključa navija, z verižico iz talmi-zlata in medaljonom vred. 23, 25, 27 gl. zlata ura za gospo z verižico, meda-

Dunajska borsa 22. februarja.

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gl. 90 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74 „
1860 drž. posojilo	105 „ 70 „
London	109 „ 20 „
Kreditne akcije	339 „ 50 „
Akcije narodne banke	996 „
Napol.	8 „ 69 1/2 „
C. k. cekini	— „
Srebro	108 „ 10 „

V deželno knjigo vpisana grajščina na Dolenjskem,

dve uri od Ljubljane oddaljena, ob državni cesti in blizu projektirane železnice Ljubljana-Karlovce ležeča, obstoječa iz grada, gospodarstvenih poslopij, 80 oralov zemljišča in novopostavljenega mlina se prodá z dobrokupnimi pogoji. (56—1)

Pojasnila daje „**Annóncien-Bureau**“ v Ljubljani, na velikem trgu št. 313.

Za svetovno razpostavo na Dunaji

se kupujejo lepi, dolgi **ženski lasje**; rumeni (blond), rdeči in sivi imajo prednostne cene in se lahko po pošti pošiljajo; tudi se sprejemajo posamezni kosi, in denar za-nje se takoj pošlje. (33—20)

Wilhelm Stutz,

v „Zvezdi“ (Sternallee), hiš. št. 30 v Ljubljani.

ljonom in garantilnim pismom. Potem 45 do 65 gl. z brilantnimi kamenčki.
Samo 6 gold. krasna pariška ura iz bronca, z bilom pod steklom, kinč za vsako sobo. 1 gl. 60 i. gl. 80 ali 2 gl. najfiniš ure iz Černolesa, porcelana, emailirane, ščitne in za na steno, za kojih tek je 3 cele leta poročstvo. Vse moje ure so prve bise in se ne smejo s ponarejenimi zamenjati.

Verižice iz talmizlata kratke 1 gl., 1.20, 1.50, 1.80, 2, 3, 4, 5, 7, krog vrata dolge 1.50, 2, 2.40, 3, 4, 5, 6, 8.

Srebrne verižice gl. 3, 3.50, 4, 5, 6 do 12. **Pariški budivci** z uro 6 gl.

Pariški popotni budivci z uro, ki pri izbudenju luč prižgejo, 9 in 12 gl.

Patentno-varni budivci s strojno pripravo, ki ob enem tudi luč prižgejo, 14 in 16 gl.

Pariški budivci, v elegantnem zaporu iz bronca, najfiniš izdelani, 12, 14 in 16 gl.

Krasne pariške ure iz bronca z bilom pod steklom 6 in 8 gl. najfiniš izdelane 10 gl., kinč za vsako sobo.

Salonske ure z okvirom prav dobro pozlačenimi okviri, bijo ure in polure, za elegantne salone, tudi za oddorovanje zelo priprave, z najlepšim listom, po čudovito nizki ceni od 8, 10, do 14 gl. te najfiniš.

Krasne muzikalije, melodijoni z nebeskimi glasovi in mandoliji itd. Tremolo igrajo te najnovejše kompozicije od Strauss-a, Offenbach-a, Rossini-ja, Meyerbeer-ja in dr. 1 kos muzikalije z 2 napravi 7 in 16 gl., s 4 napravi 7 gl. 80 kr., z 6 napravi 18 gl.

Na predpošiljatev zneska ali poštno povzetje se vsako naročilo v 24 urah natančno izvrši. Neregulirane ure so za 2 gl. ceneje.

Zapisniki cen zastoj.

Urarji in prodajalci ur nahajajo veliko zalogo od 4000 do 5000 ur po čudovito nizkih cenah.

Le skoz večletno bivanje na Angleškem in v Švici, potem skoz veliko prodajo, sem vstanu, ure po nizkih cenah prodajati. — Za ure, kupljene pri meni, garantiram 5 let. V slučaju, ko bi se v teh 5 letih peró zlomilo ali se kaj drugega pripetilo, se zavežem, to zastojni popraviti.

Podružnice: Leopoldstadt, grosse Pfarrgasse Nr. 6.

Florisdorf, Hauptstrasse Nr. 53.

(55—1)

Svarilo.

Sleparstvo z urami je v zadnjem času takših vrhunec doseglo, da si prodajalci igrače kot urarji in fabrikanti ur naslov dajajo, in da bi p. n. občinstvo vsakako prevarili, svoje naslove vedno spreminjajo, kot: pred „Erster Wiener Uhren-Bazar“, zdaj „Uhrenfabrik, Praterstrasse Nr. 16“, pred „Erstes Wiener Uhren-Etablissement“, zdaj „Uhrenmacher, verlängerte Kärntnerstrasse Nr. 51, Palais Todesco“, potem „Uhrenfabrik, Opernring 7“ in da bi se sleparstvo na najvišji vrhunec do gnalo, pustijo na silno nesramen način avariji, kateri bi ravno njihovo kupčijo zadevati imele, na prodajalnice igrače in njihovih prejšnjih naslovov, razglasiti. Čestitim p. n. stanovalcem v pokrajini, kateri se o resnici skoz osobno obiskovanje ne morejo prepričati, nij treba drugo, nego da se z listnico na kareta svojih znancev obrnejo, da se bode potem pokazalo, da je to od mene tukaj navedeno čista resnica, ker se tam, mesto ur, strojev in urarjev — čevi za pipe, gobe, palice, lile, tobačnice in takšne reči nahajajo. Posebno ozira vredno je naj večje sleparstvo gojčca prodajalca igrače „am Opernring Nr. 7“, katera vse zavrženo blago od fabrik po brezenji nakupuje, te in vse nališpane ure kot nove prav angleške prodaja.

Vsi ti ljudje niso ne urarji niti strokovnjaki in nemajo o kakošnosti ur nikakšnega pojma, ter vsled tega najmanjšega poročstva dati ne morejo in napovedano poročstvo je samo sleparstvo.

Opominjan od mnogih mojih kupčevalcev, kateri so tak nesrečni bili, da so se na ta način osleparili dali, svarim vsakternika pred nakupovanjem takšega neslužljivega zavržene blaga v zgorej omenjenih prodajalnicah.